

SZABÁLYZAT

SAPIENTIA
ALAPÍTVÁNY

KUTATÁSI
PROGRAMOK
INTÉZETE

RO-400112 Cluj (Kolozsvár)
Str. Matei Corvin nr. 4
(Mátyás Király) u. 4.
Tel./fax: +40 264 593 694

E-mail: kpi@kpi.sapientia.ro
www.emte.ro

EGYETEMI KUTATÁSI PROGRAM

A kutatási program célja

Az Egyetemi Kutatási Program célja az erdélyi magyar magánegyetemi hálózatban folyó kutatási tevékenység támogatása, a kutatások színvonalának emelése, a kiemelkedő tudományos eredmények elismerése, valamint az együttműködés bátorítása az Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) és a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) karai és tanszékei között.

Általános elvek

Tekintettel arra, hogy az Egyetemi Kutatási Program keretében belső kutatások kerülnek támogatásra, a Kutatási Alapból finanszírozott projekteknek összhangban kell lenniük az egyetemek érdekeivel (a kutatások magas színvonalának biztosítása, intézményi kapcsolatépítés, a tanszéki kutatási irányok koncentrációja, akkreditációs és minőségbiztosítási szempontok, az oktatók előmenetelének elősegítése).

Az Egyetemi Kutatási Program keretében meghatározott futamidejű (18 hónapra tervezett) kutatások kerülnek támogatásra.

A pályázatok a következő tudományterületekre nyújthatók be: 1.) társadalomtudományok, 2.) bölcsészettudományok, 3.) közgazdaság- és jogtudományok, 4.) természet- és egzakt tudományok, 5.) művészetek, 6.) mérnöki tudományok.

A kutatási projektek témájának a tanszékek középtávú kutatási tervébe kell illeszkednie. A pályázatok csak a tanszékvezetők pozitív véleményezése után nyújthatók be. A tanszéki tájékoztatásról a kutatásvezető a pályázat benyújtásával egy időben köteles (a tanszékvezető aláírásával ellátott) felelősségvállalási nyilatkozatot küldeni az Intézetnek, amelyben kijelenti, hogy a tanszékvezető egyetért a pályázat benyújtásával, a pályázatban foglalt kutatás a tanszéki kutatási terv részét képezi, más intézetek/egyetemek keretében és/vagy finanszírozásával nem folytat az adott témában kutatást, a kutatási projekt eredményeit pedig nem használja fel elszámláláshoz más intézetek/egyetemek felé. Amennyiben a kutatásvezető ezt a vállalását nem teljesíti, a pályázata visszamenőleges hatállyal semmisnek tekinthető, következésképpen a kutatócsoport köteles az addig kifizetett támogatási összegeket az Intézetnek megtéríteni, illetve vállalni ennek etikai és jogi következményeit is.

A Kutatási Programok Intézete (KPI) az Egyetemi Kutatási Programra vonatkozó információkat, valamint a pályázati felhívást közzéteszi az egyetemek és az Intézet honlapján, ugyanakkor belső hírlevélben is tájékoztatja az EMTE tanszékeit, valamint a PKE-t.

Az Intézet a pályázati kiírásokban egyértelműen meghatározza: melyek a formai és a tartalmi elvárások a pályázatok benyújtásával kapcsolatban, illetve, hogy a bírálók milyen szakmai kritériumok szerint értékelnek.

Egy személy egyidejűleg legtöbb két, a KPI és az egyetemek által finanszírozott kutatásban vehet részt, egyikben lehet kutatásvezető, a másikban pedig csoporttag. Kutatói ösztöndíjat azonban csak egy projekt keretében kaphat.

A pályázók köre

Pályázni csak csoportosan lehet. A csoportot a kutatásvezető képviseli, aki felelősséggel tartozik a csoport tagjainak tevékenységéért.

A kutatócsoportban az EMTE-vel vagy a PKE-vel munkaviszonyban álló (főállású, társult és óraadó) egyetemi oktatók (professzor, docens, adjunktus, tanársegéd) vehetnek részt. A kutatócsoport tagjai lehetnek az EMTE és a PKE hallgatói, indokolt esetben pedig az egyetem adminisztratív alkalmazottai is, ez utóbbiak, amennyiben az adott szakterületen be vannak iratkozva a doktorátusra, és hallgatói jogviszonyukat igazolni tudják.

A kutatócsoportban részt vehetnek más hazai vagy külföldi egyetemeken/intézetekben tevékenykedő kutatók is, kutatói ösztöndíjban azonban csak az EMTE és a PKE oktatói részesülhetnek.

A kutatócsoport kutatásvezetőből és tagokból áll. A kutatócsoport létszáma nem korlátozott, ezt a kutatásvezető a projekt szükségleteinek függvényében állapítja meg, egyetlen feltétel, hogy a külső munkatársak száma ne haladja meg a belső munkatársak (EMTE/PKE oktatók, hallgatók) számát az adott kutatócsoporton belül.

Kutatásvezető csak az EMTE és a PKE doktori fokozattal rendelkező, főállású oktatója lehet. A kutatócsoport irányítója és tagjai személy szerint vállalnak jogi és anyagi felelősséget a kutatási célok megvalósításáért.

A kutatócsoportból a kutatásvezető kizárhatja azt a személyt, akinek munkája nem jelent érdemi hozzájárulást a projekt sikeres megvalósításához. Ha ilyen eset felmerül, a kutatásvezető köteles írásban kérni a kizárást a Tudományos Tanácstól, illetve azt megindokolni. Amennyiben a Tudományos Tanács helyt ad a kizárási kérelemnek, kizárt tag értelemszerűen nem jogosult kutatói ösztöndíjra. A kutatásvezető erre az összegre átcsoportosítást kérhet az Intézettől, megfelelő indoklással.

Nem pályázhatnak azok a személyek, akik a pályázók fent meghatározott körének egyik kategóriájába sem illenek bele.

Nem pályázhatnak azok a személyek, akik az előző kutatási programjukról nem küldték be a pénzügyi elszámolást és a tartalmi beszámolót, illetve azok, akiknek éves kutatási jelentését a bírálók, valamint a Tudományos Tanács nem fogadták el.

Az egyetem vezetői (rektor, rektor-helyettes, tudományos igazgató, dékánok, tanszékvezetők) lehetnek projektvezetők, illetve tagként is részt vehetnek kutatócsoportokban, de kutatási ösztöndíjban nem részesülhetnek.

A Tudományos Tanács tagjai csak csoporttagként vehetnek részt a pályázatokban (nem lehetnek kutatásvezetők), és ennek megfelelően részesülhetnek kutatói ösztöndíjban. Amennyiben valamely TT tag részt vesz egy kutatócsoportban, összeférhetlenségi nyilatkozatot kell tennie, következésképpen a vonatkozó döntésekben semmilyen formában nem vehet részt.

Az Intézet fenntartja magának azt a jogot, hogy a pályázatban foglaltak hitelességét ellenőrizze, és a támogatás folyósításának ideje alatt a kutatócsoport tagjainak helyzetéről, valamint a kutatási tevékenység állásáról tájékozódjék. Szándékos megtévesztés esetén az Intézet a támogatás folyósítását leállítja, a támogatottat pedig a már felvett összeg visszafizetésére kötelezi. Ilyen esetekben a felelősség a kutatásvezetőt terheli, aki a következő kiírásnál újabb támogatásért nem folyamodhat.

A pályázás feltételei

Pályázni minden szakterületen csak tudományos igényű kutatási tervvel lehet.

Nem lehet pályázni olyan kutatási tervvel, amely részben vagy egészében egyezik a kutatóknak más felsőoktatási és/vagy kutatással foglalkozó intézményben zajló projektje(i)vel.

Nem lehet pályázni különböző didaktikai jellegű munkák (egyetemi jegyzetek, feladat- és szöveggyűjtemények) megszerkesztésére.

A pályázás a KPI honlapján elérhető KPIOR on-line rendszeren keresztül történik.

A Kutatási Programok Intézetének munkatársai rendszeresen tesztelik az online-rendszert, frissítik a feltöltési útmutatót, illetve a pályázatadás teljes időtartama alatt információkkal segítik a pályázatadás sikeres lebonyolítását.

A pályázatok elbírálása

A pályázatok elbírálása a pályázók előzetes tudományos eredményeinek, valamint a kutatási terv értékeléséből tevődik össze.

Minden pályázatot két külső szakértő bírál el.

A pályázatokat a szakértők az on-line rendszeren keresztül véleményezik. Indokolt esetben a bírálatok e-mailben is elküldhetők.

A felkért szakértők meghatározott szempontrendszer szerint készítik el a pályázatok értékelését.

Az elbírálás szempontjai:

I.) A tagok értékelése

- (a.) a pályázatvezető és a tagok szűkebb kutatási szakterülete összhangban van-e a kutatási témával (szakmai kompetencia);
- (b.) a publikációs tevékenység alapján a kutatók alkalmasak-e a javasolt kutatási program megvalósítására.

Ha a bírálók a pályázatvezetőt nem találják alkalmasnak a kutatási projekt megvalósítására, ez a csoportot kizárja a támogatottak köréből. Ez esetben mindkét bíráló elutasító véleménye szükséges. Ha csak az egyik bíráló tartja alkalmasnak a kutatásvezetőt a projekt kivitelezésére, a másik nem, az Intézet harmadik bírálót köteles felkérni.

II.) A munkaterv értékelése

- (a.) a kutatási téma és tudományos megközelítésének eredetisége (max. 20 pont);
- (b.) a téma tudományos jelentősége, háttere és előzményei (összesen 40 pont):
  - a kutatási témában mások által elért eredmények bemutatásának színvonala (max. 20 pont);
  - a csoporttagok előzetes kutatási eredményei a témakörben (max. 20 pont).

- (c.) a kutatási terv kidolgozottsága (összesen max. 45 pont):
- a kutatás célkitűzéseinek konkrét, pontos megfogalmazása (max. 20 pont);
  - a kutatás javasolt módszertana megfelelő-e a kutatási célok eléréséhez (max. 20 pont),
  - az eredmények alkalmazhatósága (max. 5 pont).
- (d.) a kutatási ütemterv értékelése (max. 20 pont):
- a tervezett határidők betarthatóak-e, a tervezett munka elvégezhető-e a támogatási időszakban?
- (e.) a költségvetés értékelése (max. 15 pont):
- a tervezett költségek indokoltak-e a kutatás lebonyolítása szempontjából? (max. 10 pont);
  - a költségvetés ütemterve tartható-e? (max. 5 pont).

A Kutatási Programok Intézete az értékelési szempontokat (pontszámok nélkül) közzéteszi a pályázati kiírásban.

Az elérhető maximális pontszám 140 pont.

Azok a pályázatok, amelyek nem értek el legalább 100 pontot, csak indokolt esetben (egyetemi, kari, tanszéki prioritás) részesülhetnek támogatásban.

A Kutatási Programok Intézete a pályázatokat tudományterületek szerint csoportosítja, az elért pontszámok alapján rangsorolja, ezt követően pedig megvitatásra és elfogadásra a Tudományos Tanács elé terjeszti. Amennyiben egy projektre vonatkozó két bírálat között 15 vagy annál nagyobb pontkülönbség van, az Intézet köteles egy harmadik bírálót is felkérni újabb véleményezésre.

Ez utóbbi esetben a harmadik bírálat, valamint az ahhoz a közelebb álló bírálat pontszámainak átlaga adja a pályázat végső pontszámát.

Két azonos pontszámmal rendelkező pályázat esetében előnybe kerül – az Egyetemi Kutatási Program általános céljainak megfelelően – az erdélyi magyar magánegyetemi hálózat keretében (a karok, a tanszékek, egyetemek közötti) együttműködésben megvalósuló pályázat.

A szakértői vélemények

A szakértők feladata a pályázatok és a kutatási jelentések elbírálása a megadott kritériumrendszer alapján. A szakértők felkérése a kutatómunka mindkét fázisának (pályázat és kutatási jelentés) elbírálására vonatkozik. A kutatási jelentéseket lehetőség szerint ugyanazok a szakértők bírálják el, akik a kutatási tervet.

Szakértőnek felkérhetők romániai és külföldi szakemberek, akik doktori fokozattal rendelkeznek.

A Kutatási Programok Intézete a pályázási határidő lezárta után tudományterületenként csoportosítja a pályázatokat és frissíti a bírálók adatbázisát. A KPI a szakértői adatbázis aktualizálásához javaslatokat kér a Tudományos Tanács tagjaitól, a két egyetem tanszékeitől, továbbá más hazai és külföldi szakmai szervezetektől.

A pályázatok elbírálására kiválasztott szakértők névsorát az Intézet előzetesen kiküldi a Tudományos Tanácsnak elfogadásra.

Azokat a bírálókat, akiknek szakértői munkája nem felel meg a bíráltatás kritériumainak, vagy a Tudományos Tanács nem fogadta el, az Intézet nem kérheti fel újabb bírálatra.

Minden pályázatot, illetve minden kutatási projekt eredményét legalább két szakértőnek kell egymástól függetlenül értékelnie.

A szakértők neve, a szakértői listák összetétele nem nyilvános. A pályázók a szakértők nevét nem ismerhetik. A bírálatra felkért szakértők egymás munkájáról nem szerezhetnek tudomást.

Nem lehet bíráló a Sapientia EMTE vagy a PKE pályázó vagy pályázatban résztvevő oktatója.

Nem lehet bíráló a Tudományos Tanács tagja.

A szakértői megbízások egyszeri alkalomra szólnak. A megbízás pályázati ciklusonként egy vagy legfeljebb két pályázat, illetve kutatási jelentés elbírálására vonatkozhat.

A szakértő a véleményezést a KPIOR online rendszer segítségével végzi el: a benyújtott pályázatot pontszámokkal értékeli, a meglátásait rövid indoklásokban összegezi, és nyilatkozik arról, hogy az elbírált pályázatot elfogadásra javasolja-e vagy sem.

A pályázat szakmai véleményezésére felkért szakértő, a bírálati űrlapon lévő szempontok szerint, minden kritériumnál külön-külön tényszerű indoklást köteles megfogalmazni, legalább 600 leütés terjedelemben. A bírálatban a pontozásnak és az indoklásnak koherensnek kell lennie. Amennyiben a bírálat nem felel meg az említett két kritériumnak (nem tartalmaz tényszerű, megfelelő terjedelmű indoklásokat, illetve a pontszámok és az indoklások nem koherensek), az Intézet nem fogadja el a bírálatot.

Az Intézet nem köteles kifizetni a bírálat díját, amennyiben a bírálat nem felel meg az Intézet által megfogalmazott követelményeknek, vagy a szakértő azt nem küldi el a megadott határidőre.

A véleményezés során a szakértőknek az illető tudományágban kialakult értékrendet kell követniük.

A pályázatok, illetve a jelentések elbírálására (beleértve a TT döntést is) legfeljebb 60 nap áll rendelkezésre.

A Tudományos Tanács hatásköre és felelőssége a bírálatok elfogadása. A Tudományos Tanácsnak jogában áll a szakértői bírálatok felülvizsgálata, valamint indokolt esetben a szakértők kizárása a bírálati rendszerből.

A Tudományos Tanács a bírálatokat illetően vétőjoggal rendelkezik. Bármely olyan esetben, amikor a pályázatok, bírálatok, kutatási jelentések kapcsán kételyek merülnek fel, kérhet harmadik bírálatot, vagy a maga dönthet a pályázat támogatásáról, a kutatási jelentés elfogadásáról/elutasításáról.

Az Intézet köteles a bírálatokat elküldeni a projektvezetőknek.

Az eredményhirdetésre csak a Tudományos Tanács végső döntését követően kerülhet sor.

A Tudományos Tanács döntése ellen fellebbezésre nincs mód.

A pályázati eredmények közzététele

A pályázatok támogatásáról, illetve a támogatási összegekről a Tudományos Tanács dönt. Az Intézet a pályázatokra vonatkozó anyagokat (tájékoztató, a kutatási projektek csoportosítása, pontszámok szerinti rangsorolása) az ülés időpontja előtt legalább 10 nappal a KPIOR online rendszeren keresztül elérhetővé teszi a Tudományos Tanács tagjai számára, vagy elektronikus postán nekik kiküldi.

A pályázatok elbírálásának eredményéről az Intézet valamennyi pályázót értesíti.

Az Intézet köteles a pályázóknak elküldeni a szakértői véleményeket, a szakértők kiléte azonban nem hozható nyilvánosságra.

Csak a pályázatok összpontszáma, illetve ezek rangsora hozható nyilvánosságra. Nem nyilvánosak a pályázatok elbírálásának részletező pontszámai, sem pedig a pontszámok indoklásai.

A nyertes pályázók névsorát, a kutatási projekt címét, valamint a megítélt összeget a Kutatási Programok Intézete közzéteszi a KPI és az egyetemek honlapján.

A finanszírozás módja

Az EMTE/PKE rendszer keretében folyó kutatási tevékenység anyagi támogatása a Sapiaientia EMTE, a PKE, valamint az Intézet költségvetésén belül elkülönített Kutatási Alapból történik. A Kutatási Alap összegét a Sapiaientia Alapítvány Kuratóriuma szabja meg.

A kutatócsoportokkal az Intézet és az egyetemek szerződést kötnek, amelyekben a támogatók rögzítik a finanszírozás összegét, időtartamát és feltételeit, illetve a felek jogait és kötelezettségeit. Kutatásfinanszírozási szerződés csak a Kutatási Alapból rendelkezésre álló összeg függvényében köthető.

A Tudományos Tanács által megítélt összeg a kutatócsoportoknak kutatási költségek és kutatói ösztöndíjak formájában kerül folyósításra.

A kutatási projektek költségvetésében a kutatói ösztöndíjak összege nem haladhatja meg a megítélt összeg 50%-át.

Az ösztöndíjakat a kutatásvezető egy keretösszegben határozza meg. Kiutalására csak az éves vagy a kutatási zárójelentés elfogadása után kerülhet sor. A tagok számára kiutalandó ösztöndíjak összegét a kutatásvezető állapítja meg az elvégzett munka függvényében. A kutatásvezetői ösztöndíj maximális értékére a Tudományos Tanács tesz javaslatot.

A kutatási szerződésnek megfelelően, amennyiben a Tudományos Tanács nem fogadja el a beszámolókat, valamint a kutatási jelentést, a kutatási ösztöndíjak nem kerülnek kiutalásra.

Az egyetemek által folyósított kutatási költségek utólagos térítéssel vagy a szállítónak közvetlen átutalással kerülnek kifizetésre az elszámolási szabályzat szerint.

A pénzügyi elszámolás és a tartalmi beszámoló

A KPI által finanszírozott kutatási projektek elszámolási kötelezettséggel járnak. Ennek tartalmaznia kell: 1.) a pénzügyi elszámolást; 2.) a tartalmi beszámolót; 3.) a kutatási jelentést; 4) az adott kutatáshoz tartozó publikációk szövegeit, tanulmányok elektronikus másolatát (mindezeket határidőre a KPIOR online rendszerbe kell feltölteni).

- 1.) A csoportvezető az egyes kutatási költségek kifizetési kérelméhez az elszámolási útmutató és a szerződés előírásai szerint köteles a megfelelő igazoló dokumentációs anyagot mellékelni, valamint a pályázati időszak lejártakor egy összesítő kimutatást benyújtani. Az elszámolási útmutató letölthető a KPI honlapjáról. A pénzügyi elszámolás határidejéről az Intézet írásban értesíti a kutatásvezetőket.

Az elszámolási szabályzatnak megfelelően kutatási költségként el lehet számolni:

- útiköltségként, terepmunkára, tanulmányi útra: utazási költség (autó, vonat, repülő, busz), külföldi napidíj, szállás díja, konferencia részvételi díj;
- irodai fogyóanyagok: papír és toner;
- kutatás-specifikus fogyóanyag (kísérleti fogyóanyagok, vegyszerek, pontosan meghatározott, kísérletek során használt fogyóanyagok);
- könyvvásárlás, folyóirat-előfizetés (elektronikus is);
- leltári tárgyak (információhordozók, számítástechnikai és kísérleti eszközök);
- dokumentációs szolgáltatás (a kutatási költség-tervben pontosan meghatározott szolgáltatás);

- fénymásolás díja (csak indokolt esetben, pl. kiadványok másolása pontos kimutatással, más helyszíni könyvtárakból).

Nem számolhatók el kutatási költségként:

- bér jellegű kiadások (csak nagyon indokolt esetben, a költségvetés benyújtásával egy időben írásban letett kérés alapján);
- olyan kutatás-specifikus szolgáltatások, amelyek az egyetemi keretekben megoldhatók (kérdőívezés, különféle terepmunkák, amelyeket az egyetem diákjai – szakmai gyakorlatként – el tudnak végezni; továbbá különféle kísérletek, mérések stb., melyek az egyetemi felszereltséggel kivitelezhetők).

Az Intézet elutasítja a nem költség-hatékony kifizetések térítését.

- 2.) A kutatásvezető rövid tartalmi beszámolót köteles benyújtani az Intézetnek, amelyben felvázolja az elvégzett munkát a kutatócsoport tagjaira lebontva, valamint a kutatás főbb következtetéseit. A kutatási beszámoló terjedelme 2–3 oldal. Ez a beszámoló nyilvános, és felkerül a KPI honlapjára.
- 3.) A kutatási jelentést magyar nyelven, 10–15 ezer leütés terjedelemben, az Intézet által megadott határidőre kell benyújtani. Halasztást kivételes (vis major) esetben, a határidő lejártá előtt egy hónappal lehet kérvényezni a Tudományos Tanácsnál. A kutatási jelentés végén fel kell sorolni a kutatás eredményeiből megjelent szócikkek, tanulmányok pontos bibliográfiai adatait, a még meg nem jelent, publikálásra előkészített cikkek esetében pedig fel kell tüntetni: milyen folyóiratban, tanulmánykötetben szándékoznak ezt/ezeket megjelentetni, illetve, hogy a cikk megjelenése milyen fázisban van.

A kutatásvezetőnek nyilatkoznia kell, hogy a megjelölt cikkeket, tanulmányokat nem használták, és nem használják más kutatási projektek elszámolásához.

- 4.) A kutatási jelentés mellékleteiként a KPIOR online rendszerbe fel kell tölteni a kutatás eredményeit bemutató (már megjelent, ill. megjelenés előtt álló) cikkeket/tanulmányokat. Az eredmények alapján közölt cikkekben/tanulmányokban kötelező módon fel kell tüntetni a finanszírozó nevét (magyar nyelvű publikáció esetén: Sapientia Alapítvány – Kutatási Programok Intézete; román nyelvű publikáció esetén: Fundatia Sapientia – Institutul Programelor de Cercetare; angol nyelvű publikáció esetén Sapientia Foundation – Institute for Scientific Research), illetve a szerző(k) munkahelyét (Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem vagy Partiumi Keresztény Egyetem).

Az Intézet elutasítja azokat a beszámolókat és kutatási jelentéseket, amelyek nem felelnek meg a fentebb meghatározott formai kritériumoknak. Ezekről az esetekről, a helyzetek függvényében, a Tudományos Tanács dönt.

(Módosítások a Tudományos Tanács 2014/3 sz., valamint a 2015/2. sz. határozatai alapján.)